

ПРОБЛЕМИ ТЮТЮНОПАЛІННЯ У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В статті подані результати дослідження направлені на проблем тютюнопаління. Запропоновано рекомендації щодо вирішення проблем тютюнопаління.. Врахована оцінка студентів та їх рекомендації.

Ключові слова: соціологія, тютюнопаління, пасивне паління.

Abstract: *The results of the research are presented in the article aimed at tobacco-smoking problems. Recommendations for solving tobacco-smoking problems are proposed. Students' assessment and their recommendations are taken into account.*

Keywords: *sociology, tobacco smoking, passive smoking.*

У житті сучасної людини особливо гостро стали проблеми пов'язані з тютюнопалінням. Особливо велике поширення вони одержали серед молоді. Шкідливі звички а особливо паління негативно впливають на життя суспільства в цілому, а також на життя та діяльність особи окремо. У даний момент ця проблема стала справді глобальною. За статистичними даними поширення шкідливих звичок у великому масштабі, в готельних країнах, пов'язано з нестабільністю політичної та економічної ситуації, з наявністю великої кількості криз та недосконалістю політичного та економічного механізму. По відношенню до нашої країни ця проблема особливо актуальна і коріння її йдуть глибоко в історію нашого народу, і поширення її пов'язане з низькою культурою суспільства. З даною проблемою повинно боротися не тільки суспільству, а також кожна людина повинна усвідомлювати для себе велику шкоду куріння і намагатися боротися з ним.

Тютюнопаління – шкідлива звичка, яка полягає у вдиханні диму тліючого тютюну, – це одна з форм токсикоманії. Вона чинить негативний вплив на здоров'я курців і оточуючих осіб. Нікотин, що міститься в тютюновому димі, практично миттєво потрапляє в кровотік через альвеоли легень. Крім нікотину, в тютюновому димі міститься велика кількість продуктів згоряння тютюнового листя і речовин, які використовуються при технологічній обробці.

Пасивне паління - мимовільне вдихання вторинного тютюнового диму, який курець видихає під час куріння.

Служба Gallup провела опитування серед повнолітніх жителів декількох десятків держав на всіх континентах і з'ясувала, у яких країнах світу більше всього палять. У ході дослідження респонденти відповідали на запитання: чи Палили Ви протягом останнього тижня? Виявилось, що найбільше число курців проживає на Кубі - 40% кубинців палили на момент проведення даного дослідження. У Росії, Беларусі, Кувейті палять 37% населення. В Естонії, Латвії, Азербайджані й Індонезії курців ледве менше - 36%. У Казахстані їх нараховується 35%, у Литві - 34%, в Аргентині і Китаї - по 33%, в Україні і В'єтнамі - по 32%.

Таким чином існує проблемна ситуація, яка полягає в протиріччі між світовим досвідом доведено реальну можливість зниження рівнів захворюваності і смертності, спричиненим за рахунок паління. Потрібно лише звернути увагу на цю проблему і почати боротися з нею.

Об'єктом даного соціологічного дослідження є студенти ВНТУ, факультету МІБ, групи П-176, МР-176, Е-176, Мо1-176, Мо2-176, Мо3-176 . Об'єкт складається з 51 особи, з яких 21 чоловічої статі та 30– жіночої, віком від 17 до 19 років.

Предметом соціологічного дослідження є ставлення студентів до тютюнопаління.

Метою даного соціологічного дослідження є з'ясувати, як ставляться студенти груп Мр-176, Е-176, П-176, Мо1-176, Мо2-176, Мо3-176 до тютюнопаління та на основі отриманих результатів розробити практичні рекомендації щодо можливих шляхів вирішення проблеми.

В даному дослідженні, на основі представленого та проаналізованого матеріалу, висувається гіпотеза, що студенти ВНТУ загалом мають негативне ставлення до звички тютюнопаління. Опитані люди вважають, що найчастіше людина починає палити наслідуючи приклади своїх рідних, друзів чи персонажів з телебачення. Також більшість опитаних вважає, що людина частіше починає палити ще навчаючись в середній школі, аніж після її закінчення чи у зрілому віці.

В ході даного соціологічного дослідження було опитано 30 осіб. Серед них 14 осіб (46,6%) – представники чоловічої статі і 16 осіб (53,3%) – представники жіночої статі. Віком 17 років – 15 осіб (50%), 18 років – 12 осіб (40%), 19 років – 3 особи (10%).

На питання «Наскільки паління в наш час є актуальним?», (1-не актуальна взагалі, 5-найбільш актуальна на даний момент), було отримано такі результати: 1 особа (3,4%) не звертає увагу на дану проблему, 1 особа (3,4%) звертає увагу на дану проблему, 5 осіб (16,6%) обізнані в даному питанні, 13 осіб (43,3%) клопітливо відносяться до цього питання і 10 осіб (33,3%) відповіли, що проблема паління є актуальною. Середнє значення – 4 бала. Це свідчить про те, що більшість опитаної аудиторії цікавиться проблемою паління.

На питання «Наскільки добре ви розумієте, що таке паління?», 12 осіб (40%) відповіли, що повністю розуміють що таке паління, 16 осіб (53,3%) знають загальні положення, і 2 особи (6,6%) не мають уявлення, що таке паління. Це свідчить про те, що більшість опитаних знають загальні положення паління.

На питання «Чи палите ви?», 12 осіб (40%) відповіли що палять, і 18 осіб (60%) відповіли що не палять. Це свідчить про те, що більшість опитаних осіб не палять.

На питання «З якої причини люди починають палити?» по 8 осіб (26,6) відповіли що це наслідування прикладу та загальний інтерес, 11 осіб (36,6%) відповіли що це проблеми в житті та 3 особи (10%) вказали свій варіант, що це мода, вплив дії суспільства та нові відчуття. Це свідчить про те, що більшість опитаних вважають, що люди починають палити із-за проблем в житті.

На питання «Як ви вважаєте, а якому віці людина найчастіше починає палити?» 1 особа (3,4%) відповіла, що у молодшій школі, 16 осіб (53,3%) відповіли що у середній школі, 12 осіб (40%) відповіли що після закінчення школи, та лише 1 особа (3,4%) що у зрілому віці. Це свідчить про те, що більшість осіб вважає, що людина починає палити у середній школі.

На питання «Чи може людина раз і назавжди кинути калити?» 17 осіб (56,6%) відповіли, що звичайно, 11 осіб (36,6) відповіли можливо, та 2 особи (6,6%) відповіли що ні. Це свідчить про те, що більшість опитаних вважає, що людина може кинути палити.

На питання «Чи є на вашу думку позитивні сторони паління?» 2 особи (6,6%) відповіли що їх багато, 7 осіб (23,3%) відповіли що вони є, але дуже мало, та 21 особа (70%) відповіли що позитивних сторін немає, паління тільки шкодить здоров'ю. Це свідчить про те, що більшість людей вважає що паління шкодить людині.

На питання «З якої причини люди зриваються після спроби кинути палити?» 14 осіб (46,6%) відповіли що слабка сила волі, 11 осіб (36,6%) відповіли що паління в колі друзів, 5 осіб (16,6%) відповіли що через проблеми в житті. Це свідчить про те, що людина зривається після спроби кинути палити через слабку силу волі та вплив друзів які палять.

На питання «Чи вважаєте ви шкідливими альтернативні способи паління?» 5 осіб (16,6%) відповіли що паління в будь-якому вигляді шкідливе, 12 осіб (40%) відповіли що воно шкідливе але значно менше ніж цигарки, 11 осіб (36,6%) відповіли що вони не шкідливі для здоров'я і 1 особа (3,4%) вказала свій варіант. Це свідчить про те, опитані вважають, що альтернативні способи паління не шкідливі для людини.

На питання «Чи впливає підвищення вартості тютюнових виробів на бажання кинути палити?» 7 осіб (23,3%) відповіли так, оскільки людям стає шкода грошей, 11 осіб (36,6%) відповіли можливо задумується, 8 осіб (26,6%) відповіли що залежні люди будуть віддавати будь-які гроші за цигарки, і 4 особи (13,3%) відповіли що люди просто будуть переходити на більш дешеві цигарки. Це свідчить про те, що більшість опитаних вважає що люди можуть задуматися та кинути палити.

На питання «Як ви вважаєте, пасивне паління так само шкідливе для здоров'я, як і звичайне?» 15 осіб (50%) відповіли що пасивне паління більш шкідливе та 15 осіб (50%) відповіли що люди які оточують курця не отримують ніякої шкоди. Це свідчить про те, що респонденти вважають що пасивне паління як шкідливе так і нешкідливе.

На питання «На вашу думку, заборона паління у людних місцях вплине на кількість курців?» 11 осіб (36,6%) відповіли що курців поменшає в кілька разів, а 19 осіб (63,3%) відповіли що на курців

це не вплине. Це свідчить про те, що люди які палять, будуть і далі палити але вже не в людських місцях.

На питання «Чи має сенс проведення лекцій проти паління в навчальних закладах?» 7 осіб відповіли що ніхто не дослухається до подібних лекцій, 13 осіб (43,3%) вважають що підлітки почнуть задумуватися, 10 осіб (33,3%) відповіли що сенс подібних лекцій є, але ефект незначний. Це свідчить про те, що після подібних лекцій можливо деякі підлітки задумуються, та кинуть палити.

На питання «Як в наш час паління впливає на імідж людини?» 5 осіб (16,6%) відповіли що позитивно, курців більше поважають, 18 осіб (60%) вважають що нейтрально, зараз на курців мало хто звертає увагу, та 7 осіб (23,3%) відповіли що негативно, з людиною, яка палить неприємно спілкуватися. Це свідчить про те, що на курців зараз ніхто не звертає увагу.

На питання «Чи вірите ви, що паління цигарок з ментолом шкідливіше за паління звичайних цигарок?» 15 осіб (50%) відповіли що паління цигарок з ментолом шкідливіше за паління звичайних цигарок а 15 осіб (50%) відповіли що не шкідливе. Це свідчить про те, що опитані респонденти протирічають самі собі.

Із таблиці двомірного розподілу ознак ми отримали таку інформацію, що на питання «Яку причину паління ви вважаєте основною?» 3 особи чоловічої статі та 5 осіб жіночої статі вважають, що наслідування прикладу, по 4 особи чоловічої та жіночої статі відповіли що загальний інтерес, 6 осіб чоловічої та 5 осіб жіночої відповіли що люди починають палити через проблеми в житті, по 1 особі жіночої статі відповіли що це мода та дія суспільства, та 1 особа чоловічої статі відповіла що через нові відчуття людина починає палити. Робимо висновок, що і жінки і чоловіки цікавляться темою «Основні причини паління», але для кожного вони є різними.

Аналізуючи таблицю за віковими ознаками, на питання «Чи палите ви?», спостерігаємо що із 17-річної молоді палить 4 особи а не палить 11 осіб, із 18-річної молоді палять 6 осіб але і не палять також 6 осіб, із 19-річної молоді 2 особи палить та 1 особа не палить. Бачимо що молодь віком від 17-19р. із 30 опитаних осіб всього 12 осіб палить а 18 – ні.

В даному соціологічному дослідженні, на основі представленого та проаналізованого матеріалу, висувається гіпотеза, що студенти ВНТУ загалом мають негативне ставлення до звички тютюнопаління. Опитані люди вважають, що найчастіше людина починає палити наслідуючи приклади своїх рідних, друзів чи персонажів з телебачення. Також більшість опитаних вважає, що людина частіше починає палити ще навчаючись в середній школі, аніж після її закінчення чи у зрілому віці.

Виходячи із проведеного соціологічного дослідження, можна сказати, що люди добре обізнані щодо даної теми, але вони мало цікавляться нею. Це означає, що перша гіпотеза підтверджується повністю, 75% - 100% опитаних респондентів відповіли так як і прогнозували.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Тютюнопаління / Вікіпедія [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F>
2. Проблема паління серед молоді [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://books.br.com.ua/19104>
3. Паління шкодить жінкам більше ніж чоловікам [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sociolab.vntu.edu.ua/ukr/articles/smoke_sigareta_men/
4. В Україні палить кожен третій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sociolab.vntu.edu.ua/ukr/articles/no_smoking_world_09_2007/
5. Слободянюк А. В. Значення соціології як науки та навчальної дисципліни в сучасному українському суспільстві [Текст] / А. В. Слободянюк // Вісник Вінницького політехнічного інституту. - 2011. - № 1. - С. 16-20.
6. Гладка Д. О. Ставлення студентів до ведення здорового способу життя [Електронний ресурс] / Д. О. Гладка, А. В. Слободянюк // Матеріали XLVI науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 22-24 березня 2017 р. - 2017.

Дівак Вікторія Віталіївна - студентка групи Мр-176, факультет менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Слободянюк Анатолій Володимирович, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри суспільно-політичних наук, науковий керівник лабораторії соціологічних досліджень Вінницького національного технічного університету.

Divak Viktoriia V. - student, faculty of management Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa.

Slobodyanyuk Anatoly V.- PhD in Sociology, assistant professor of social and political sciences, scientific director of the laboratory of sociological researches Vinnitsa National Technical University.